

МІГРАЦІЯ

30.11.2016 р.
Газету нагороджено
ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ
Кабінету Міністрів України

Видається за інформаційної підтримки Державної міграційної служби України та за сприяння благодійного фонду допомоги біженцям та переселенцям «Співчуття»

Видання започатковане в лютому 2003 року

№ (04) 194, квітень 2018

Передплатний індекс 89611

26 квітня 2018 року – 32-і роковини Чорнобильської катастрофи

Президент нагородив ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та працівників ЧАЕС

Президент Петро Порошенко вручив державні нагороди працівникам Чорнобильської атомної електростанції та ліквідаторам наслідків аварії на ЧАЕС під час робочої поїздки на станцію. Глава держави відзначив нагородами за значний особистий внесок у подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, виявлені самовідданість і високий професіоналізм, багаторічну плідну громадську діяльність та з нагоди Міжнародного дня пам'яті про Чорнобильську катастрофу.

Орденем «За мужність» III ступня нагороджено старшого інженера-механіка реакторного цеху державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська АЕС» у 1983-1989 роках Олексія Ананенка, старшого інженера турбінного цеху державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська АЕС» у 1986 році Валерія Беспалова та начальника зміни державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська АЕС» у 1976-2005 роках Бориса Баранова (посмертно).

Глава держави привітав Олексія Ананенка, присутнього на церемонії на ЧАЕС, та вручив йому нагороду.

Петро Порошенко розповів про подвиг цих трьох героїв-ліквідаторів.

«На п'ятий день після аварії виникла загроза так званого парового вибуху. Активна зона реактора могла проплавити нижню захисну плиту конструкції реактора та бетонне покриття і потрапити в заповнений холодною водою басейн-барботер. Важко навіть уявити, що б сталося, якби

розплавлене ядро реактора торкнулося води», – сказав Президент.

За його словами, тоді було прийнято відповідальне рішення спорожнити басейн. «Три людини, добровольці, зголосилися на цей мужній вчинок, хай би він і став останнім в житті кожного з трьох героїв. Попри колосальні ризики, попри екстремальні умови, операція пройшла успішно – життя тисяч людей було врятовано», – наголосив Президент.

Петро Порошенко додав: «Повірити в це було настільки важко, що людський погolos одразу й поховав усіх трьох героїв в «щільно запааяних цинкових трунах». «Двоє з трьох сміливців, слава Богу, живі», – сказав Президент.

Він зазначив орден Валерію Беспалову, який не зміг приїхати за станом здоров'я, буде обов'язково вручено найближчим часом.

Глава держави також зазначив, що начальник зміни станції Борис Баранов пішов з життя 2005 року і сьогодні у заходах бере участь його онук Артур Макидон.

«Це – лише одна історія, одна із тих десятків, сотень історій, героїчних вчинків, які здійснили ліквідатори для того, щоб врятувати людство. І щороку 26 квітня ми покладаємо квіти та вінки на знак пам'яті про героїв-ліквідаторів, які першими безстрашно кинулись у бій з невидимою і маловідомою загрозою людству», – наголосив Петро Порошенко.

president.gov.ua

Працівники ДМСУ обмінялися досвідом з експертами США

Працівники міграційної служби на чолі з Головою ДМС Максимом Соколюком взяли участь у черговій робочій зустрічі з експертами США з питань безпеки документів, представниками Посольства США в Україні та співпрацівниками Представництва МОМ в Україні.

Під час зустрічі сторони обмінялися досвідом роботи з питань запровадження документів, що посвідчують особу, з безконтактним електронним носієм біометричної інформації, підстав набуття та втрати громадянства, ідентифікації та верифікації осіб.

Максим Соколюк зосередив увагу на українських досягненнях у розвитку системи ідентифікації громадян України та іноземців, запровадженні документів, що посвідчують особу, з

електронним носієм біометричної інформації.

Американські експерти та представники Посольства США в Україні поділилися власним досвідом з питань удосконалення системи видачі паспортів, громадянства, ідентифікації та верифікації осіб, а також відзначили вагомий зміни в документуванні українських громадян та підтримали перспективи розбудови системи біометричної верифікації та ідентифікації в Україні.

Сторони висловили переконання в подальшій успішній співпраці та підкреслили важливість здобутого досвіду для міграційної політики як України, так і США.

dmsu.gov.ua

Читайте в номері:

Візит Арсена Авакова до США
стор. 2

Дніпропетровщина – сучасний регіон
стор. 6

Як зупинити трудову міграцію
стор. 7

Трудова міграція українців: позитив теж є
стор. 11

Українська армія отримає високоточну зброю – Президент взяв участь у завершальних випробуваннях РК «Вільха»

Президент Петро Порошенко на Херсонщині взяв участь у заключних вогневих випробуваннях ракетного комплексу «Вільха».

«Чому це так важливо? Не тільки тому, що українська армія нарешті отримає високоточну зброю, яка значно підвищить ефективність дій підрозділів Збройних сил України. Це важливо і тому, що ракета «Вільха» зібрана повністю з українських комплектуючих. Нам ніхто не може перешкодити виробляти цю високоточну зброю», наголосив Глава держави.

Президент поставив завдання розпочати серійне виробництво ракети у 2018 році.

Петро Порошенко також зауважив, що вперше за такий короткий термін було налагоджено виробництво нової високоточної зброї. «Бо лише два роки тому рішенням Ради національної безпеки і оборони було доручено розпочати ракетну програму і сьогодні ми завершили випробування. І ракета буде поставлена на озброєння», – наголосив Президент. Він нагадав, що до 2014 року можливості Збройних сил і ракетного комплексу знищувались, були ліквідовані виробництва. «Ми за це заплатили дуже високу

ціну. І зараз ворог вже знає потенціал українського оборонно-промислового комплексу, ворог знає потенціал української армії. Можу сказати одну конкретну цифру: ця ракета «Вільха» в 10 разів точніша і, відповідно, в 10 разів ефективніша, ніж старі системи залпового вогню, які знаходились на озброєнні ще з часів Радянського Союзу», – наголосив Глава держави.

Він привітав представників українського оборонно-промислового комплексу, всіх виробників, які доклали максимум зусиль, щоб сьогоднішній день став можливим.

Президент також підкреслив, що нині поставлені нові завдання, зокрема щодо розробки крилатих ракет. Глава держави наголосив, що Україна відповідно до незалежного міжнародного оцінювання увійшла в 10-ку найбільших ефективних армій Європи.

«Ми впевнені в тому, що такі кроки нас значно наближають до підвищення ефективності і наші партнери, в тому числі і партнери по НАТО, можуть твердо розраховувати на міць ЗСУ. Так само, як і ми розраховуємо на наших партнерів», – зауважив Глава держави.

president.gov.ua

Вселенський Патріархат розпочинає процедури, необхідні для надання автокефалії Українській православної церкві

Святий і Священний Синод Вселенського Патріархату прийняв до розгляду «Звернення від Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної церкви в Україні», Постанову ВР на підтримку цього «Звернення», а також відповідні звернення ієрархів українських православних церков. Також Синодом Вселенського Патріархату прийнято рішення про початок процедур, необхідних для надання автокефалії Православній церкві в Україні. Зокрема, буде відповідно проінформовано інші помісні православні церкви.

За дорученням Президента України Петра Порошенка заступник Глави Адміністрації Президента України Ростислав Павленко 20 квітня відвідав Стамбул та передав Його Всесвятості Вселенському Патріарху Варфоломію «Звернення Президента України про надання Томосу про автокефалію Православної церкви в Україні».

Він також передав Вселенському Патріарху постанову Верховної Ради України про підтримку цього «Звернення» Президента України.

Вселенському Патріарху Варфоломію були передані також звернення від ієрархів українських православних церков про надання Томосу про автокефалію Православної церкви в Україні.

president.gov.ua

Це абсолютно нові підходи до реформування всієї медичної галузі – Президент у Львівському обласному перинатальному центрі

Під час робочої поїздки до Львівської області Президент Петро Порошенко відвідав реконструйований Львівський обласний клінічний перинатальний центр. Глава держави передав сертифікат на діагностичне обладнання та оглянув приміщення центру після реконструкції.

Президент зазначив, що оновлення таких центрів є найкращим способом захисту маленьких українців і створення умов для їх щасливого і здорового життя. «Врятовують життя маленьким українцям руки і обладнання фахівців Львівського перинатального центру. Надзвичайно важливо – берегти життя», – підкреслив він.

«Сьогодні це наше спільне свято – свято абсолютно нових підходів до побудови і реформування всієї медичної галузі», – наголосив Петро Порошенко. Він зауважив, що Львівський перинатальний центр побудований на 50% за кошти державного бюджету і на 50% за рахунок обласного бюджету.

Глава держави відзначив важливість підтримки медичної реформи та її складової – реформи сільської медицини. За

його словами, цього року будуть відкриті відділення амбулаторій, впроваджено проект телемедицини. Кошти на ці проекти були спрямовані із повернутих українському народу коштів, вкрадених Януковичем.

«Хочу привітати львів'ян, привітати всіх українців, бо Львів має велику кількість гостей. Не виключено, що і гостям міста доведеться народжувати в новому перинатальному центрі. Фантастичні руки, досвід, кваліфікація львівських медиків є запорукою, що все буде добре», – наголосив Президент.

Львівський обласний клінічний перинатальний центр є одним з основних медичних закладів охорони здоров'я матері та дитини у Львівській області з надання висококваліфікованої спеціалізованої медичної допомоги жінкам із загрозою переривання вагітності та передчасними пологами.

З жовтня 2013 року проводилась реконструкція перинатального центру. Загальна кошторисна вартість проекту будівництва становить 244 млн 168 тис. гривень.

president.gov.ua

Глава МВС України обговорив деокупацію Донбасу з головою комітету Конгресу США з розвідки

У ході візиту до США Міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков провів робочу зустріч з головою Комітету з розвідки конгресменом Девіном Нуньєсом.

Сторони обговорили ситуацію на тимчасово окупованих територіях України та реальні механізми їх реінтеграції.

«Наразі перед нами стоїть дуже амбітна задача – провести деокупацію Донбасу. Ми розуміємо, що звільнення території та відновлення контролю над східним кордоном буде не військовою, а поліцейською операцією із залученням миротворчих сил. Моє бачення цього процесу – «тактика дрібних кроків, яким всі аплодують», – наголосив Глава МВС.

Він пояснив, що основоположним в тактиці «дрібних кроків» є поступове звільнення окупованих територій.

Голова Комітету з розвідки Девін Нуньєс запевнив, що Україна може розраховувати на подальшу підтримку США на шляху відновлення контролю над Донбасом.

У ході свого робочого візиту Міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков також підписав Меморандум про взаємне співробітництво з директором Федерального бюро розслідувань США Крістофером Реєм. Документ стосується співробітництва у боротьбі з кіберзлочинністю та організованою злочинністю.

Департамент комунікацій МВС України

17-19 квітня проходив ознайомчий візит делегації представників Служби репатріації та повернення Міністерства юстиції та безпеки Королівства Нідерландів

18 квітня 2018 року делегація представників Служби репатріації та повернення Міністерства юстиції та безпеки Королівства Нідерландів відвідала Чернігівський пункт тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають на території України. Пункт офіційно введений в експлуатацію 18 липня 2008 року та розрахований на одночасне утримання до 208 осіб.

За результатами моніторингу, проведеного представниками Єврокомісії у 2009 році, Чернігівський ПТПП було визнано однією з п'яти найкращих установ такого типу в Європі. Тут перебувають як особи, яких повернули в рамках угод про реадмісію, так і мігранти з неврегульованим статусом. На момент візиту у ПТПП перебувало 160 осіб.

19 квітня в місті Києві працівники міграційної служби на чолі з Головою

ДМС Максимом Соколюком провели робочу зустріч з представниками Королівства Нідерландів та Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні.

Метою зустрічі став обмін досвідом з питань щодо оформлення та видачі документів, що посвідчують особу, роботи пунктів тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в країні, а також обговорення питань можливого співробітництва в міграційній сфері.

Сторони домовилися докласти максимальних зусиль для розвитку подальшого співробітництва між країнами в міграційній сфері. Зокрема, було досягнуто згоди щодо візиту української делегації до Королівства Нідерланди для обміну досвідом та ознайомлення із досягненнями в міграційних питаннях

dmsu.gov.ua

За сприяння міграційної служби виявлено злочинну групу, яка здійснювала підробку документів

Кононенко.

Під час проведення, за сприяння керівництва Державної міграційної служби, санкціонованих обшуків у будівлі міграційного підрозділу співробітники СБУ вилучили 151 бланк паспортів, що всупереч вимогам не було знищено, 45 актів на знищення анульованих паспортів та 8 заяв-анкет, які використовувалися для підробки паспортів.

У ході розслідування було встановлено, що виявлені бланки вважаються офіційно знищеними одним з регіональних органів міграційної служби.

«У подальшому правоохоронці встановили місцезнаходження лабораторії, в якій вони перероблялися», – зазначив Віктор Кононенко.

За місцем проживання учасника злочинного угруповання правоохоронці виявили велику кількість обладнання та знарядь для підробки посвідок на постійне/тимчасове проживання, дипломів про вищу освіту, довідок, дата-штампів. Зловмисник також зберігав п'ять кліше міграційної служби України, вісім кліше міграційних органів РФ, тринадцять бланків дипломів іноземних вищих навчальних закладів, вісімдесят вісім печаток вітчизняних вишів та дев'ять дата-штампів Державної прикордонної служби України.

dmsu.gov.ua

Послуга з вклеювання фотокартки до паспорта-книжечки по досягненню 25- та 45-річного віку є доступною

З 17 квітня визнано таким, що втратив чинність наказ МВС, який затверджував Порядок оформлення і видачі паспорта громадянина України у формі книжечки зразка 1994 року. Зазначене рішення прийнято в рамках реформування системи документування та з врахуванням того, що паспорт громадянина України у формі книжечки зразка 1994 року вже тривалий час не видається у жодному підрозділі міграційної служби.

Разом з цим, можливість за бажанням особи вклеїти фотокартку до такого паспорта по досягненні 25- та 45-річного віку прописана в інших нормативно-правових актах, тому така послуга і надалі надаватиметься підрозділами Державної міграційної служби та центрами надання адмінпослуг. Таким чином, як і раніше після досягнення 25- та 45-річного віку особа самостійно вирішуватиме, чи вклеїти фото до паспорта у формі книжечки, чи оформити ID-картку.

У другому півріччі 2018 року заплановано запровадження послуги із заміни паспорта у формі книжечки на ID-картку за бажанням (сьогодні така заміна можлива лише у разі зміни прізвища, псування або втрати паспорта, а також за бажанням при досягненні 25- та 45-річного віку).

Поступове запровадження ID-картки без примушування громадян до заміни документів здійснюється відповідно до досвіду європейських країн та з метою уникнення ажіотажу та додаткових черг.

На сьогоднішній день вже понад 70 центрів надання адмінпослуг (ЦНАП) в різних регіонах України надають послуги з оформлення біометричних документів. Як показує практика, запровадження цих послуг у ЦНАПах суттєво покращує ситуацію з чергами та доступністю послуг для громадян.

dmsu.gov.ua

Хто в цьому році отримає дозвіл на постійне проживання в Україні?

осіб);

- висококваліфіковані спеціалісти і робітники, гостра потреба в яких є відчутною для економіки України (один іммігрант);

- особи, які здійснили іноземну інвестицію в економіку України іноземною конвертованою валютою на суму не менше 100 000 доларів США (без обмеження);

- особи, які є повнорідними братом чи сестрою, дідом чи бабою, онуком чи онукою громадян України (1020 осіб);

- батьки, чоловік (дружина) іммігранта та його неповнолітні діти тощо (2147 осіб).

Відзначимо, що затверджена квота формується за категоріями іммігрантів і в розрізі регіонів країни, відповідно до пропозицій центральних та місцевих органів виконавчої влади.

yaizakon.com.ua

ДЕРЖАВНА МІГРАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ ТА РЕДАКЦІЯ ГАЗЕТИ «МІГРАЦІЯ» ВІТАЮТЬ 3 ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ

Начальника УДМС України
в Рівненській області
Лілію Аркадіївну Драпчинську

Заступника Державного секретаря Кабінету Міністрів України,
Члена Колегії ДМСУ
Сергія Стаховича Дехтяренка

Директора Департаменту організаційного забезпечення ДМСУ
Сергія Михайловича Донського

Бажаємо Вам міцного здоров'я, миру, злагоди та нових успіхів у Вашій професійній діяльності!

Зустріч з ветераном на Тернопільщині

Понад два десятиліття присвятив роботі в паспортній службі Борис Олексійович Петик – полковник ОВС, ветеран ЧАЕС. Згадає ті роки, наче книжку гортає... Як в 1969-му році 24-річним юнаком потрапив з Вінниччини на Тернопільщину, на посаду головного інспектора паспортного відділу обласного Управління МВС «Багато що змінилося в службі від тоді, – роздумує ветеран, крокуючи коридорами Управ-

ління ДМС України в Тернопільській області, але багато і впізнаю». Поруч з ветераном Іван Чубатий – перший заступник начальника Управління, знайомить його з колективом, показує нове обладнання, за допомогою якого оформляють сучасні біометричні документи.

*УДМС України
у Тернопільській області*

У Чернівцях відзначили найкращих працівників

Начальник УДМС у Чернівецькій області Віталій Вербицький під час службової наради вручив подяку міністра внутрішніх справ А.Б. Авакова завідувачу сектору з питань громадянства Юлії Заплітній за сумлінне ставлення до виконання посадових обов'язків.

Також головний міграційник області вручив подяки Голови ДМС України за сумлінне виконання посадових обов'язків, високий професіоналізм та вагомий особистий внесок при виконанні завдань у сфері міграції

завідувачу сектором документального забезпечення та архівної роботи Ганні Туряк, завідувачу сектору персоналом Ельвірі Сулім та завідувачу сектору з питань паспортизації, реєстрації фізичних осіб та еміграції Чернівецького МВ УДМС у Чернівецькій області Ганні Захарчук. Віталій Вербицький тепло привітав колег з отриманням відзнак та побажав їм нових професійних досягнень.

*Управління ДМС у
Чернівецькій області*

Робоча зустріч на Львівщині

6 квітня 2018 року до Головного управління Державної міграційної служби України у Львівській області в рамках робочого візиту прибув головний редактор газети «Міграція», член Колегії Іван Петрович Супруновський. Перший заступник Головного управління Іванна Іваночко ознайомила редактора газети з колективом апарату Головного управління та провела екскурсію у новому приміщенні на вул. Січових Стрільців, 11, куди нещодавно переселився весь адміністративний корпус. Керівник центру обслуговування громадян «Паспортний

сервіс» у місті Львові Богдан Заверуха наголосив на тому, що цей центр є найбільшим у Західній Україні та щодня за адміністративною послугою сюди звертаються близько 800 громадян. Звичайно, звернення такої кількості громадян за адміністративною послугою з оформлення документів, що посвідчують особу, потребує їх якісної обробки, ідентифікації громадян, тому питання взаємодії Головного управління з «Паспортним сервісом» є одним із пріоритетних напрямків роботи.

*Прес-служба УДМС України
у Львівській області*

Розширене засідання колегії ГУ ДМС України в Одеській області

5 квітня 2018 року у приміщенні актові зали ГУ НП в Одеській області відбулося розширене засідання Колегії Головного управління Державної міграцій-

ної служби України в Одеській області з питань підведення підсумків роботи служби за 2017 рік. Головною метою заходу стали аналіз та організація роботи

структурних та територіальних підрозділів за 2017 рік, обговорення пріоритетних напрямків роботи на 2018 рік.

Окрім цього, піднімалися питання щодо практичного застосування нових змін в законодавстві України у розділі надання адміністративних послуг, організації діяльності паспортної роботи та громадянства, функціонування сервісу «електронної черги», проблемні питання у сфері організації роботи по протидії нелегальній міграції та шляхи їх вирішення. Проведено навчальне заняття, спрямоване на поглиблене вивчення законодавства з питань громадянства.

По завершенню заходу, за результатами виконаної роботи та особистий внесок у діяльність структури керівництвом Головного управління була оголошена подяка найкращим працівникам та вручені відповідні грамоти за підписом Голови Державної міграційної служби України М.Ю. Соколюка.

*Головне управління ДМС в
Одеській області*

На 90-річчя ID-паспорт

13 квітня ужгородцю Юрію Поповичу виповнилося 90 років. У цей день він отримав не

лише щирі вітання від друзів та знайомих. З поважним ювілеєм Юрія Михайловича привітав і

начальник Головного управління ДМС України в Закарпатській області Ігор Михайлишин.

Очільник міграційної служби краю вручив 90-річному ювіляру паспорт громадянина України у формі ID-картки. Громадянським паспортом ужгородця документували після повернення в Україну з постійного місця проживання за кордоном.

Ігор Михайлишин побажав імениннику отримати такий же дарунок через 10 років (такий термін дії електронного громадянського паспорта), на свій 100-літній ювілей.

*Головне управління ДМС у
Закарпатській області*

У Івано-Франківську відбувся міжнародний симпозіум, на якому обговорювались питання протидії незаконній міграції та торгівлі людьми

Упродовж двох днів в Івано-Франківську відбувся II Міжнародний науково-практичний симпозіум «Протидія незаконній міграції та торгівлі людьми». Вже традиційно організаторами заходу виступили Івано-Франківський університет Короля Данила та експерти однієї з найстаріших у Європі субрегіональних організацій Центральноєвропейська Ініціатива (CEI Cooperation Fund). Учасниками симпозіуму стали фахівці низки європейських держав, зокрема, України, Польщі, Литви, Молдови, Румунії, а також науковці вищих навчальних закладів як України, так і зарубіжжя.

Учасники зустрічі на п'яти дискусійних панелях обмінювались власним досвідом використання і застосування правових механізмів протидії несанкціонованій міграції та торгівлі людьми.

Закордонні експерти визнають, що на сьогодні незаконна експлуатація людей є глобальною проблемою у цілому світі. А тому вирішувати її необхідно спільними зусиллями. Насамперед потрібно удосконалювати законодавство.

Ще однією істотною проблемою, яка загрожує Україні є неконтрольована Україною частина кордону з країною-агресором Росією.

У ході симпозіуму його учасники фахово проаналізували статистичні дані щодо незаконної міграції та торгівлі людьми, систематизували практику застосування законодавства у сфері протидії незаконній міграції і злочинам, пов'язаним з торгівлею людьми, розробили пропозиції щодо удосконалення правових механізмів, спрямованих на боротьбу з цими ганебними явищами.

У роботі міжнародного симпозіуму взяв участь й заступник начальника відділу у справах іноземців, осіб без громадянства та протидії нелегальній міграції УДМС України в Івано-Франківській області Микола Чупірук. Учасники симпозіуму отримали інформацію про стан міграційних процесів у регіоні, пов'язаних з перебуванням в області у зв'язку з навчанням великої кількості студентів-іноземців, проблематику у проведеної практичних заходів у протидії нелегальній міграції.

У рамках заходу були підбиті підсумки конкурсу соціальної реклами «Протидія торгівлі дітьми та їх експлуатації».

*Прес-служба УДМС України
у Івано-Франківській області*

26 квітня керівники УДМС України взяли участь у заходах, присвячених 32-й річниці Чорнобильської катастрофи

У Бахмачі урочисто вручили закордонні паспорти танцівникам студії «Ліра Денс», які представлятимуть Україну на конкурсі в Болгарії

Працівники Бахмацького районного сектору УДМС України в Чернігівській області урочисто вручили паспорти громадянина України для виїзду за кордон юним учасникам студії танцю «Ліра Денс», які незабаром представлятимуть нашу державу у Болгарії. Вихованці колективу – активні учасники різних фестивалів та конкурсів. Юні танцівники вже мають

в арсеналі й чимало нагород, всіх їх і не злічити. Ось і цього разу на Всеукраїнському конкурсі-фестивалі «Українська естафета творчості» серед 90 колективів-учасників, які з'їхалися з усіх куточків України, маленькі танцюристи вибороли Гран-прі та запрошення для участі в конкурсі танців у червні 2018 року в м. Кітен, Болгарія. Завідувач Бахмацького район-

ного сектору міграційної служби Чернігівщини Оксана Миргорода привітала молодь з отриманням паспортів громадянина України для виїзду за кордон, та побажала гідно представити своє місто в Болгарії і порадувати усіх своїми виступами й здобутою перемогою.

Управління ДМС у Чернігівській області

Начальник міграційної служби Рівненщини Лілія Драпчинська провела робочу зустріч із керівництвом Управління юстиції області

12 квітня в Управлінні ДМС України в Рівненській області відбулася робоча зустріч керівника міграційної служби Лілії Драпчинської та керівництва Відділу державної реєстрації актів цивільного стану управління державної реєстрації Головного

територіального управління юстиції у Рівненській області.

Під час заходу узгодили ряд питань, які стосувалися документування паспортів громадян України. Особливу увагу приділили оформленню паспортів особам ромської національності, які

проживають на території області без документів, та обговорили основні завдання, механізми реалізації правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО!».

Начальник міграційної служби Рівненщини Лілія Драпчинська обговорила з колегами важливі аспекти захисту прав внутрішньо переміщених осіб та осіб, які прибули з тимчасово окупованої території АР Крим.

Під час зустрічі керівники служб обмінялися інформаційними матеріалами та довідковими буклетами задля інформування населення про онлайн-сервіси Міністерства юстиції з надання правової допомоги та порядку оформлення паспортів громадян України й документів для виїзду за кордон.

Управління ДМС у Рівненській області

Начальник Управління ДМС в Житомирській області Олександр Радько відповів на запитання журналістів популярного інтернет-сайту

31 жовтня 2016 року у відповідності до Закону України від 14 липня 2016 року №1474-VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус...» Державною міграційною службою забезпечено всі умови для видачі нового паспорта у формі ID-картки всім громадянам, які досягли 14-річного віку.

Як повідомив керівник міграційної служби Житомирщини, 21 березня Кабінет Міністрів ухвалив постанову, згідно з якою забороняється оформляти паспорт громадянина України з використанням

бланка в формі книжки. Відтепер усі громадяни країни отримуватимуть документ у вигляді ID-картки. Олександр Сергійович розповів журналістам, що запровадження нових паспортів – тривалий процес, який в Україні за прикладом європейських держав буде відбуватися природним шляхом. Обов'язковою заміню документів, так само як встановлення граничних термінів дії раніше виданих документів не передбачається.

При зверненнях громадян щодо втрати, псування або необхідності вклеювання фотографій (за бажанням) при досягненні 25- або 45-річного віку будуть оформлюватися нові документи. Також новий документ може бути оформлений за бажанням особи.

Особи, які оформляють паспорт у віці 14-18 років, отримують документ зі строком дії 4 роки, після 18 років паспорт видаватиметься на 10 років.

Головним мотивом запровадження нових паспортів є безпека, після створення електронних сервісів власники цих документів

отримуватимуть суттєві переваги.

Оформлення першого паспорта громадянина України (для осіб 14-16 років), як і раніше є безкоштовним. При заміні чи виготовленні нової ID-картки потрібно заплатити адміністративний збір. Порядок обчислення адміністративного збору визначено законом, як сума вартості бланка, вартості персоналізації та вартості адміністративної послуги. Вартість оформлення ID-паспорта:

Вартість оформлення ID-паспорта: до 20 робочих днів – 279.00 грн. + 34.00 грн грн, до 10 робочих днів – 366.00 грн. + 34.00 грн грн.

Для виїзду за межі України до інших країн світу, як зазначив начальник Управління, потрібен закордонний паспорт. На сьогоднішній день з пластиковим ID-паспортом можна виїхати до Республіки Туреччина (у відповідності до Угоди між урядом України та Туреччини).

Анатолій Шнайдер, Головний спеціаліст із зв'язків з громадськістю та ЗМІ УДМС України в Житомирській області

Робоча зустріч на Хмельниччині

11 квітня із робочим візитом Управління ДМС України у Хмельницькій області відвідав Головний редактор газети «Міграція», член колегії ДМС України Іван Петрович Супруновський.

Під час зустрічі учасниками заходу була обговорена чимала низка питань, серед яких найактуальнішим питанням є документування громадян України паспортами нового зразка та для виїзду за кордон на території Хмельниччини. Як зауважив очільник Управління Олег Паньков, за I квартал 2018 року міграційною службою області було оформлено близько 43 тисяч закордонних паспортів та майже 13 тисяч ID-карток, що в свою чергу дало змогу перерахувати до державних та місцевих бюджетів 16 мільйонів гривень.

Також Іван Петрович ознайомився із окремими напрямками роботи служби та мав змогу бути присутнім на прийомі громадян працівниками Управління під час надання адміністративних послуг, де відзначив належне виконання ними службових обов'язків.

Л. Квятковська

На Кіровоградщині керівництво міграційної служби та ДВС домовились про співпрацю

В Управлінні Державної міграційної служби України в Кіровоградській області на розширеній міжвідомчій нараді за участі керівників територіальних підрозділів УДМС обговорили проблему стягнення адміністративних штрафів через органи державної виконавчої служби. У нараді взяли участь начальник Управління державної виконавчої служби ГТУЮ у Кіровоградській області Віктор Журавко та його заступник Юлія Секметдин. Керівництво Управління державної

виконавчої служби розповіли про порядок та строки подання до органів ДВС виконавчих документів. У результаті керівники відомств домовились про проведення звірки виконавчих документів, які направлялись з підрозділів міграційної служби, та виконавчих проваджень, які відповідно перебувають на виконанні в органах ДВС, для налагодження ефективної взаємодії.

Управління ДМС у Кіровоградській області

Операція «Мігрант» на Полтавщині

На виконання наказу МВС України від 30.01.2018 року № 66 та доручення ДМС України від 05.02.2018 року № Д/19/1-18 на території Полтавської області у період з 5 лютого по 30 квітня 2018 року проводяться цільові профілактичні заходи під умовною назвою «Мігрант».

У результаті проведених заходів виявлено 336 порушників міграційного законодавства України, з яких:

- 254 іноземних громадян притягнуто до адміністративної відповідальності за правопорушення, передбачені ч. 1 ст. 203 КУпАП;
- 8 посадових осіб притягнуто до відповідальності за правопорушення, передбачене ст. 204 КУпАП;
- 71 особу притягнуто до адміністративної відповідальності за порушення, передбачені ст. 205 КУпАП;
- 3 особи притягнуто до адміністративної відповідальності за порушення, передбачені ст. 206 КУпАП.

Відносно виявлених 104 нелегальних мігрантів прийнято 94 рішень про примусове повернення з Укра-

їни, з яких 10 – з санкцією заборони в'їзду на територію України строком на три роки.

У відповідності до ст. 30 ЗУ «Про правовий статус іноземців та ОБГ» Управлінням ДМС України в Полтавській області прийнято 3 рішення про заборону в'їзду в Україну строком на 5 років.

Скорочено строк тимчасового перебування 8 іноземцям, які не мають підстав для проживання або тимчасового перебування на території України.

Задоволено у судовому порядку 4 позови про примусове видворення осіб, які в установленний термін без поважних причин не виконали рішення про примусове повернення з України.

До виявлених порушників міграційного законодавства застосовані адміністративні стягнення у вигляді штрафних санкцій на суму 179,9 тис. грн. та перераховано до бюджету 146,2 тис. грн

УДМС України в Полтавській області

Дніпропетровщина – сучасний регіон з європейським обличчям

Дніпропетровська область

Дніпропетровщина – перлина України; край, овіяний вітрами історії, яка сягає у сиву давнину століть і тисячоліття, оспіваний в піснях, прославлений в легендах; край смарагдових рівнин, лісів і голубих озер.

27 лютого 1937 року на основі 5 округів Катеринославської губернії, була утворена Дніпропетровська область, яка нині має 22 райони, 20 міст, 46 селищ і 1438 сіл.

Сучасна Дніпропетровщина – потужний промисловий регіон, важливий економічний, діловий, науковий та інтелектуальний центр незалежної України.

Адміністративним центром Дніпропетровської області є місто Дніпро.

Сучасне місто Дніпро – це багатофункціональний обласний та промисловий центр, важливий транспортний вузол міжобласного значення, центр міської агломерації.

У місті, площа якого складає 37,9 тис. гектарів, мешкає понад 1,1 млн осіб. мешканців.

Не останню роль в житті Дніпропетровщини відіграє її міграційна служба. Державна міграційна служба України була створена відповідно до законодавства для надання адміністративних послуг населенню.

Лише за 2017 рік працівниками ГУ ДМС України в Дніпропетровській області було надано 381 776 адміністративних послуг на загальну суму 192 270 382 гривні.

Усі міграційники усвідомлюють, що їх завдання полягає саме в якісному обслуговуванні громадян. Кожен розуміє, що і від колективу, і від нього особисто залежить кінцевий результат діяльності всієї ДМС, направлений на задоволення потреб населення, в першу чергу щодо документування.

Від настрою працівника, від умов, в яких він здійснює прийом суб'єктів звернень, його культури обслуговування, професійності залежить настрої кожної людини, яка звернулася для отримання послуги, її ставлення до служби, до держави в цілому. А створення відповідних робочих умов залежить від керівництва.

Міграційну службу Дніпропетровської області тривалий час очолює перший заступник начальника Головного управління Світлана Борисівна Куляба.

Напевно лише їй відомо, скільки треба

докласти зусиль і насаги, щоб працівники Головного управління могли отримати відповідні умови роботи; щоб якісні адміністративні послуги заявникам було надано в кожному підрозділі служби області.

Як результат, 17 листопада 2017 року відбулося урочисте відкриття нової адміністративної будівлі Головного Управління Державної міграційної служби України в Дніпропетровській області. На урочистостях були присутні: Голова ДМС України Максим Соколюк, керівники органів державної влади і органів місцевого самоврядування, а також представники громадськості, які привітали працівників служби з початком роботи в новому приміщенні, будівля якого на сьогодні є однією з багатьох в області, що цілком відповідає сучасним офісам європейського рівню.

На п'яти поверхах приміщення було розміщено керівництво, адміністрацію та всі структурні підрозділи.

Прийти на прийом до Головного управління, подати заяву та отримати адмінпослуги, які надаються міграційною службою – все це тепер доступно в одному приміщенні в самому центрі міста Дніпро.

Одним з основних критеріїв при виборі приміщення стало зручне розташування обласного управління ДМС в районі з розвинутою транспортною інфраструктурою.

Варто зазначити, що окремо тут подбали про людей з обмеженими можливостями. Для цієї категорії осіб обладнано пандуси і зручний під'їзд до робочого місця адміністратора.

Та все ж головною тенденцією є те, що позбулися так званої кабінетної системи. Тепер, як кажуть, все відкрито. Відвідувачі, перебуваючи у комфортній приймальні, мають можливість спостерігати за ходом прийому заяв на оформлення біометричних паспортів.

Тож мешканців та гостей області усі працівники Головного управління чекають за новою адресою: м. Дніпро, вул. В. Липинського, 7 (поруч з ТЦ «Новий Центр»).

Не припиняється робота з покращення умов надання адміністративних послуг. Уже в цьому році вирішено питання із забезпечення новими приміщеннями Широківського та Томаківського районних секторів. На рівні перемовин з балансоутримувачами вирішено питання про забезпечення комфортними приміщеннями Петриківського районного сектора

та Соборного районного відділу у місті Дніпро. Для вільного розміщення архіву Головного управління до наявних 1945 кв. м площі додано ще 110 кв. м.

На теперішній час структурні підрозділи міграційної служби Дніпропетровської області укомплектовані 107 автоматизованими робочими місцями (далі – АРМ), за допомогою яких відомості про оформлення паспорта громадянина України та паспорта громадянина України для виїзду за кордон вносяться до Єдиного державного демографічного реєстру.

На території Дніпропетровської області функціонують 47 центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП) та 10 філій ЦНАП (8 у місті Кривий Ріг та 2 у місті Кам'янське). Проте лише 8 центрів надання адміністративних послуг обладнані загалом 12 АРМ.

Досвід співпраці з центрами надання адміністративних послуг, які розпочали прийом документів з оформлення паспорта громадянина України та паспорта громадянина України для виїзду за кордон, уможливило висновок, що розширення мережі відповідного обладнання надає змогу покращити якість обслуговування суб'єктів звернень, забезпечує можливість права вибору місця звернення, гарантує зниження корупційних ризиків та сприяє більш повному задоволенню потреб суб'єктів звернень щодо документування.

Враховуючи потребу у збільшенні потужностей, які могли б належним чином розширити географію розміщення АРМ, покращити якість обслуговування населення та задовольнити потребу в отриманні адміністративних послуг з оформлення паспортних документів, керівництвом Головного управління ДМС України в Дніпропетровській області проводились відповідні заходи, зокрема спільні наради та робочі зустрічі з органами місцевого самоврядування для вирішення наявних проблем.

Результатом зусиль стало розширення кількості центрів, які розпочали надавати адміністративні послуги з оформлення паспортів у містах: Дніпро, Кам'янське, Апостолове та селищі Слобожанське. На теперішній час вже придбано відповідне обладнання у містах Нікополі, Зеленодольську, Кривому Розі (для 5 районів

міста, які ще не надають відповідні послуги). Договори на обслуговування придбаного обладнання планується заключити до кінця поточного року. Також прийняте рішення про закупівлю та встановлення АРМ у ЦНАПах міст Синельникове, Тернівки та Марганця.

Управлінням з питань розвитку адміністративних послуг Департаменту економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації спільно з ГУ ДМС України в Дніпропетровській області проводиться робота для прийняття «програми розвитку та підтримки сфери надання адміністративних послуг у Дніпропетровській області», яку планується ухвалити на виконання рішення сесії обласної ради у червні 2018 року.

Разом з цим, не менш важливим напрямком діяльності міграційної служби є забезпечення якісного контролю за дотриманням іноземцями та особами без громадянства міграційного законодавства, вживання заходів з протидії нелегальній міграції.

Незаконна міграція – вкрай небезпечно для суспільства явище, оскільки мігранти, які незаконно перебувають на території країни і не мають необхідних документів, позбавлені прав і свобод і часто змушені працювати на кримінальній структурі.

Саме тому виявлення порушників міграційного законодавства та системна протидія незаконній міграції є однією з найважливіших функцій міграційної служби. Масштаби нелегальної міграції в Україні становлять пряму загрозу національній безпеці країни, створюють додаткове навантаження на державний бюджет, сприяють зростанню криміналізації, тінізації економіки.

І наостанок слід зазначити, що міграційна служба Дніпропетровської області відіграє досить важливу роль в забезпеченні якісного контролю за дотриманням іноземцями та особами без громадянства міграційного законодавства, надає якісні адміністративні послуги громадянам та вживає заходів з протидії нелегальній міграції.

ГУ ДМС України в
Дніпропетровській області

Реформи без українців або як зупинити трудову міграцію

Реформи без демонтажу олігархічної системи, яка породжує несправедливість, не вселяють людям особливої віри в майбутнє. Тому Україна втрачає найактивніший прошарок суспільства. Проблема почне зникати, коли в країні буде професійна влада.

Уявіть, що Ви приїхали, скажімо, до Білої Церкви. І все як завжди – ті ж вулиці, будинки, дерева... Але немає людей. Нікого. Ніде. Моторошно? Зникли жителі цілого міста. На жаль, щороку в Україні так і відбувається. Лише за 2017 рік кількість наявного населення скоротилася на 198,1 тис. осіб. Це дорівнює, наприклад, населенню Білої Церкви або ж Броварів та Кам'янець-Подільського разом взятих.

Міжнародні організації щороку тільки підтверджують сумну статистику: до 2050 року чисельність населення в Україні може скоротитися з теперішніх офіційних 44,2 млн до 36,4 млн. Переважно через трудову міграцію. За останні два роки з України виїхало 7% людей працездатного віку. Ще 12% планують це зробити найближчим часом.

«Доки Уряд «вистрілює» «реформами» та «осучасненнями», рівень життя простих українців щороку тільки погіршується. Люди змушені покидати домівки, рідню і їхати шукати кращих умов на чужині – стабільних зарплат, якісних послуг, адекватних чиновників. Кількість українських трудових мігрантів уже сягнула, за різними оцінками, від 5 млн до 7 млн осіб! Для кого всі ці реформи, якщо країна поступово перетворюється на пустку?», – зауважує голова Аграрної партії України, відомий політик та економіст Віталій Скоцик.

При цьому кількість потенційних емігрантів найвища серед молоді 18-35 років – 54%. Тобто люди, які мають невдовзі

працевлаштування. Працівник, який їде до Польщі, отримує зарплату 800-1000 євро, або 25-30 тис. грн. В Україні середньомісячна зарплата на початок поточного року була трохи більшою 7,7 тис. грн. Польський уряд, на відміну від українського, розуміє як конкурувати за трудові ресурси», – навів приклад голова Аграрної партії.

Ще на початку березня на сайті Прикордонної служби Польщі підтвердили офіційне право українців в'їжджати на роботу до цієї країни без візи. Тобто тепер ті, хто хотів би знайти роботу в Польщі, можуть приїхати в рамках безвізу, самостійно знайти вакансію і отримати необхідні документи для працевлаштування. Безвізовий українець у Польщі має право легально просити у держави дозвіл на працю або так зване «освячення» – декларацію про намір працевлаштування іноземця.

«Польща і раніше була однією з найбільш бажаних країн для українців з точки зору перспектив знайти роботу. Тільки за 2010-2016 рр. кількість виданих робочих запрошень виросла в 6,5 разів! І не дивно. У Польщі більш ніж 20 років поспіль відбувається економічне зростання. Там потрібні робочі руки. Бо, незважаючи на достатньо високий, за українськими мірками, рівень життя, щорічно 1,5-2,5 мільйона поляків виїжджають у пошуках ще більш гарного життя – на роботу в ту ж Німеччину, Велику

міграційні настрої на війну не вийде. Згідно з дослідженнями соціологічної групи «Рейтинг», найбільше тих, хто бажав би змінити місце проживання серед мешканців Заходу – 41%. На Півдні їх 34%, у Центрі й на Сході – по 33%.

«Безвізовий режим – теж не головна причина збільшення еміграції, бо він лише трохи ширше відчиняє вікно у світ, щоб більше українців побачили, як живуть інші народи. Найчастіше серед причин, які спонукають думати про еміграцію, наші співгромадяни називають просте бажання отримати кращі умови для життя», – пояснює політик.

«Сьогодні мільйони наших земляків емігрують, щоб працювати на розвиток чужих економік, чужих суспільств, віддавати свої знання й таланти чужим інститутам і дослідницьким лабораторіям. А взамін – отримати елементарний комфорт і якість життя. Гідну зарплату і естетичний міський простір, якісний сервіс і нормальні адміністративні послуги. Декому просто хочеться бачити свого мера, який вранці їде на роботу на велосипеді, а не з ескортом дорогих машин», – говорить Віталій Скоцик.

При цьому минулого року саме заробітчани стали найбільшим інвестором у вітчизняну економіку, – наголосив голова Аграрної партії. За його словами, українські заробітчани лише офіційно ввезли в Україну 9,2 мільярда доларів, тоді як прями інвестиції

той час як олігархи через торгівлю з Росією виводять кошти в офшори», – зазначив політик.

На думку Віталія Скоцика, зараз держава втратила з поля зору мету всіх змін, які вона продукує, – людину, її вільну самореалізацію і комфорт. Реформи без демонтажу олігархічної системи, яка породжує несправедливість, не вселяють людям особливої віри в майбутнє. Тому Україна втрачає найактивніший прошарок суспільства, – стверджує політик.

«Проблема почне зникати, коли в країні буде професійна влада. В Україні за всі 27 років незалежності не було структурованої політичної системи. Більшість партій формують за 5-6 місяців до виборів, вкладають великі гроші, вибудовують виборчу, наголошую: не партійну, а виборчу структуру. Потім представники таких політпроектів приходять до влади, сідають на фінансові потоки, відбивають вкладені кошти та починають заробляти більше. Через таку фейкову політичну систему ми і не маємо якісної виконавчої влади. Тому в нас економіка у такому жалюгідному стані», – впевнений Віталій Скоцик.

Голова Аграрної партії переконаний, що якісне оновлення політичної системи вже почалося.

«Ми розпочали роботу, не будучи парламентською силою. У нас не було високих державницьких посад, що давали б якісь преференції. Люди, які влилися в нашу команду, – це дійсно ті, хто поділяє наші цінності та ідеї. Вони вкладають свої сили, ресурси і час, щоб змінити країну. Ми показуємо реальну роботу в кожній громаді, кожному районі та кожній області. Те, що наш рейтинг на місцевих виборах із 6,9% уже зріс майже до 14% в загальнонаціональному масштабі, свідчить, що громадяни готові нас підтримувати», – говорить Віталій Скоцик.

Як повернути заробітчани в Україну, яка поступово перетворюється на пустку? Справді, безглуздо апелювати до патріотизму, якщо своя держава не створює умов, щоб молодь працювала вдома і щоб заробітчани повернулися з інших країн.

«Замість копійчаного підняття пенсій і зарплат на тлі знецінення гривні українцям потрібні умови для підприємництва, захист права власності, стимули для розвитку науки і переробної промисловості. Люди хочуть робочі місця, гідну оплату праці, можливості для самореалізації і просто – відчувати себе потрібними рідній країні. Мусимо докласти максимум зусиль і зробити це!», – констатував голова Аграрної партії.

Альона К.

чиновники.

«Порахуйте, якщо тільки в Польщі зараз офіційно працює близько 1,5 млн українців... А далі буде тільки більше, адже поляки продовжують змінювати та лібералізувати правила

Британію», – зауважив Віталій Скоцик.

Виходить дивний дисонанс: «рішучих реформ» дедалі більше, а охочих жити в Україні дедалі менше. При цьому списати

в Україну становили всього 1,8 мільярда.

«Наші люди їдуть за кордон, за копійки там працюють і везуть зароблені гроші сюди, додому, щоб ця країна вижила, у

Обережно шахраї! Не дай себе обдурити під час виїзного оформлення закордонного паспорта!

Нещодавно державне підприємство «Документ» запровадило новий сервіс, який без перебільшення можна назвати революційним у царині адміністративних послуг. Це виїзне оформлення закордонних біометричних паспортів. Його замовляють люди, що цінують конфіденційність та зручність або просто не бажать витратити свій час на дорогу до підрозділів міграційної служби, ЦНАПів чи стаціонарних центрів обслуговування громадян «Паспортний сервіс».

Зараз пересувна робоча станція «Паспортного сервісу» сама виїжджає в зручний час й обумовлене клієнтом місце. Це може бути домівка людини, місце її роботи та навіть відпочинку.

У спеціально обладнаному мікроавтобусі підприємства є все необхідне для комфортного й швидкого оформлення паспорта для виїзду за кордон та договору медичного страхування.

Незважаючи на те, що послуга коштує із ПДВ 3500 грн, вона надається поки що в тестовому режимі й лише в межах столиці. У середньому її щомісяця замовляють біля 400 киян.

Навіть попри таку доволі недешеву ціну знайшлися ті, хто у шахрайський спосіб вирішив підзаробити на цьому нововведенні «Паспортного сервісу». Сучасні «остапи бендери» у соціальних мережах, оголошеннях в Інтернет, під час оформлення різноманітних турів безпосередньо в туристичних компаніях та візових центрах «гострять гачки» на довірливих жертв. Після розповідей про жакливі черги й ажіотаж при оформленні закордонних паспортів вони обіцяють допомогти швидко вирішити це «надскладне завдання». «Оформлення паспорта саме приїде до вас», – кажуть вони клієнту. Втім за організацію просять заплатити готівкою або перевести на їхні карткові рахунки додаткові кошти... У залежності від ступеню нахабства – від 3000 грн до 10 000 грн.

Яке ж розчарування очікує людину, коли пересувна робоча станція дійсно приїжджає, але викликати її можна було без допомоги сірих посередників, просто отримавши консультацію за телефоном Call-центру ДП «Документ» (044) 225-4-225 і потім замовити послугу, зателефонувавши на 095287-93-33!

Звертаємо увагу, що на офіційному сайті підприємства <https://passport.org.ua> міститься уся інформація, що стосується виїзного оформлення закордонного паспорта, оформлення цього та інших документів і довідок у стаціонарних центрах обслуговування громадян «Паспортний сервіс». Про спроби обдурити вас або про вже реалізовані випадки шахрайств просимо повідомляти керівництву державного підприємства «Документ» на електронну пошту скриньку info@dpdok.com.ua та до правоохоронних органів.

Володимир Поліщук

25 квітня в Луцьку розпочав свою роботу оновлений центр обслуговування громадян «Паспортний сервіс»

Державне підприємство «Документ» продовжує модернізувати й розширювати мережу Центрів обслуговування громадян «Паспортний сервіс». 25 квітня в Луцьку на третьому поверсі торгового центру «Варшавський» відкрився оновлений центр обслуговування громадян «Паспортний сервіс». Рівно о 8:30 він почав свою роботу, а вже о 12:00 з цього приводу відбулися урочисті заходи. У відкритті центру взяли участь 1-й заступник голови Луцької міської ради Григорій Недопад, начальник управління ДМС України у Волинській області Іван Войцешук, заступник начальника Луцького міського відділу міграційної служби Світлана Потапчук та представники керівництва Державного підприємства «Документ». Цю подію широко висвітлювали журналісти волинських засобів масової інформації. За словами Івана Войцешука новий центр не лише стане у нагоді волинянам, що планують зробити собі паспорт, а й місцевому бюджету, який лише у першому кварталі цього року від діяльності луцького «Паспортного сервісу» отримав 1,7млн грн.

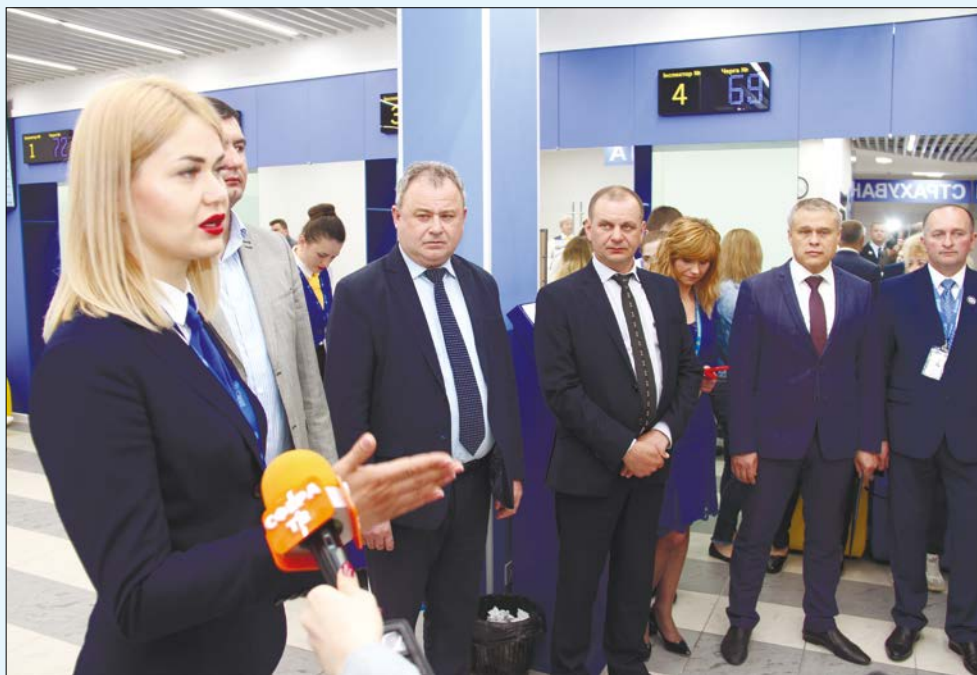
Луцький центр протягом дня може прийняти 250-300 осіб, що суттєво покращує можливості містян і гостей міста оформити собі паспорт для виїзду за кордон швидко й у по-справжньому комфортних умовах. Крім того громадяни, що зареєстровані в Луцьку можуть оформити в центрі свої перші внутрішні паспорти у формі ID-карток.

Площа приміщення центру – понад 300 квадратних метрів. У фронт-офісі функціонують 6 робочих станцій для оформлення необхідних бланків та зняття біометричних даних.

Оновлений «Паспортний сервіс» замінив колишній невеликий центр, пропускна спроможність якого була доволі невеликою – лише 80 осіб на день і, звичайно, не могла задовольнити попит лучан та гостей столиці Волині.

Працює «Паспортний сервіс» по буднях з 8:30 до 18:00 (без перерви на обід), у суботу з 8:30 до 13:00.

Володимир Поліщук

Колонка міністра юстиції

Незабаром травневі свята, хочемо з родиною поїхати на відпочинок за кордон. Підкажіть, будь ласка, як оформити закордонний паспорт для дітей?

Іванна Радимишлева

Які закордонні паспорти зараз видають?

Паспорт для виїзду за кордон виготовляється у формі книжечки, правий форзац якої містить безконтактний електронний носій – чип з інформацією про особу та її біометричні дані (відцифроване обличчя, підпис та відбитки пальців особи). 20 грудня 2016 року припинено прийом документів для оформлення паспортів без чипа

Куди звернутись для оформлення закордонного паспорта?

- До територіальних органів та територіальних підрозділів Державної міграційної служби;
  - До центрів надання адміністративних послуг;
  - До державного підприємства «Документ»;
  - До закордонної дипломатичної установи (у разі постійного проживання або тимчасового перебування особи за кордоном).
- У окремих випадках звернення можливе лише до територіального органу ДМС:
- Втрата або викрадення паспорта, потреба обміні під час перебування в Україні особи, яка постійно проживає за кордоном.
  - Якщо особа не може пересуватися самостійно або потребує термінового лікування.
  - Оформлення документів для виїзду на постійне проживання усиновленої дитини.

Які документи необхідно зібрати?

1. Паспорт громадянина України (для особи, яка досягла 14-річного віку);
  2. Свідоцтво про народження або документ, який підтверджує факт народження (якщо немає 14 років);
  3. Документ, який посвідчує особу законного представника, у разі подання документів законним представником, крім випадків, коли законним представником є один із батьків.
  4. Документи, які підтверджують сплату адміністративного збору.
  5. У разі оформлення паспорта для виїзду за кордон особі, яка не досягла 12-річного віку, або особі, яка не може пересуватися самостійно у зв'язку з тривалим розладом здоров'я, може бути подано одну кольорову фотокартку розміром 10-15 сантиметрів для внесення відцифрованого образу обличчя особи шляхом сканування.
- При замовленні другого закордонного паспорта обов'язкова наявність раніше виданого закордонного паспорта або проїзного документа дитини (діючого, не діючого, на інше прізвище). Сканування відбитків пальців рук дітей здійснюється з 12 років за дозволом батьків (законних представників).

Хто може звернутись за оформленням паспорта для виїзду за кордон?

1. Особа, яка досягла 16-річного віку, на підставі заяви-анкети, поданої нею особою;
  2. Особа, яка не досягла 16-річного віку, на підставі заяви-анкети одного з батьків чи опікунів.
- У разі відсутності другого з батьків під час подання документів така заява має бути нотаріально засвідчена перед поданням.
- Якщо батьки не перебувають у шлюбі, оформлення, обмін та видача паспорта для виїзду за кордон здійснюється на підставі заяви-анкети того з них, з ким проживає дитина.
- У разі оформлення паспорта дитини, яка має менше 16 років та проживає з одним із батьків, а місцезнаходження другого з батьків невідоме, необхідно подати оригінал або засвідчену копію одного з документів:
- свідоцтва про смерть другого з батьків;
  - рішення суду про позбавлення батьківських прав другого з батьків;
  - рішення суду про визнання другого з батьків безвісно відсутнім;
  - рішення суду про визнання другого з батьків недієздатним;
  - довідки про реєстрацію місця проживання дитини разом з одним із батьків, який подає заяву-анкету;
  - оригінал витягу з реєстру актів цивільного стану про народження із зазначенням відомостей про батька.
- Заява від другого з батьків не вимагається, якщо він є іноземцем або особою без громадянства.

Скільки коштує оформленням паспорта для виїзду за кордон?

- Залежить від строку виготовлення.
- Не довше 20 днів – 557 грн 32 коп.
  - Не довше 7 днів – 810 грн 32 коп.
  - Не довше 3 днів (у зв'язку з нагальною потребою в лікуванні чи смертю родича, який проживав за кордоном) – 810 грн 32 коп.
- Вартість оформлення паспорта для виїзду за кордон в закордонній дипломатичній

установі становить від 20 до 250 доларів США.

Де забрати готовий паспорт?

Видача паспорта здійснюється тим самим органом, який прийняв документи.

Для отримання паспорта для виїзду за кордон пред'являється документ, що посвідчує особу.

Паспорт дитини до 12 років може бути виданий особі, уповноваженій на це законним представником на підставі довіреності, засвідченої в установленому порядку.

Паспорт для виїзду за кордон дитині від 12 до 16 років може бути виданий особі, уповноваженій на це законним представником на підставі довіреності за умови присутності особи, на ім'я якої оформлено паспорт для виїзду за кордон.

Чи є якісь особливі моменти, на які варто звернути увагу?

- У випадку відсутності біометричного паспорта для виїзду за кордон дитині – громадянину України необхідно оформити відповідну візу у представництві тієї країни, куди планується подорож.
- З дитім віком до 18 років і дітьми віком до 21 року, які перебувають на утриманні, плата за оброблення заяв про оформлення віз не стягується.
- За наявності паспорта громадянина України або проїзного документа дитини дитина може перетинати кордон з Республікою Білорусь.
- За наявності паспорта громадянина України з безконтактним електронним носієм або проїзного документа дитини дитина може перетинати кордон з Турецькою Республікою.

Коли доведеться отримувати новий паспорт?

Паспорт для виїзду за кордон оформляється на 4 роки особам, які не досягли 16-річного віку, і на 10 років особам, які досягли 16-річного віку.

Іванна Радимишлева

У Головному територіальному управлінні юстиції в Одеській області призначено керівника

Наказом Міністерства юстиції України від 04.04.2018 р. № 1334/к 10 квітня 2018 року на посаду начальника Головного територіального управління юстиції в Одеській області призначено Руслана Володимировича Сауляка.

За короткий час на посаді керівника Руслан Сауляк вже брав участь у масштабних заходах в нашому регіоні. Зокрема 13 квітня 2018 року він взяв участь в Одеському регіональному турнірі з правознавства серед школярів ІІ класів.

У рамках заходу, до Національного університету «Одеська юридична академія»

прибули школярі-старшокласники з усіх куточків Одеської області, щоб позмагатись в такому регіональному турнірі.

Райони Одеської області та міста Одеси представляли команди, до складу яких входили по 3 учня. Перевірялись їх знання шляхом проведення тестування.

За результатами тестів були обрані найкращі команди, які набрали найбільшу сумарну кількість балів, а також школярі, які показали високі індивідуальні показники.

Окрім того, в цей же день, керівник управління взяв участь у засіданні регіонального штабу з ліквідації заборгованостей по алі-

ментах і заробітній платі. На сьогоднішній день Одеська область є лідером зі стягнення боргів зі сплати аліментів за абсолютними показниками. Зокрема, з початку дії відповідного Закону державними виконавцями в Одеській області забезпечено виплату дітям 51,6 млн грн аліментів.

Також Руслан Сауляк разом з командою Одеської юстиції долучився до проекту «Тиждень добрих справ» у місті Одеса.

«Тиждень добрих справ» – це міжнародний соціальний проект, метою якого є закликає жителів країн відволіктися від своїх повсякденних турбот і поглянути на світ

навколо, звернувши увагу на тих, кому може бути потрібна будь-яка допомога і підтримка; зрозуміти, що для надання допомоги не завжди потрібні великі фінансові вкладення, а лише бажання допомогти.

Консультації з різноманітних життєвих питань, роздача різноманітних буклетів «Я маю право!», кольорових кульок та значків для малечі пройшли активно, із залученням представників місцевих центрів з надання безоплатної правової допомоги та інспектора Управління забезпечення прав людини поліції Одеської області.

Долучається керівник управління також до заходів, що відбуваються в Одеській області.

18 квітня 2018 року керівництвом Головного територіального управління юстиції в Одеській області для громадян міста Подільськ та Подільського району презентовано загальнонаціональний правопросвітницький проект «Я маю право!» та його нові напрямки.

«Першим кроком до подолання проблеми, яку роками замовчують, є розголос. Необхідно змінювати байдуже ставлення до насильства в родині. Будьте тим, хто своєю позицією зменшує кількість насилля», – наголосив очільник одеської юстиції Руслан Сауляк.

Також керівник управління здійснює виїзні прийоми громадян, як у приміщенні Головного територіального управління юстиції в Одеській області, так і в районах області.

Про дату та час таких прийомів можна дізнатися на офіційному сайті Головного територіального управління юстиції в Одеській області в рубриці «Анонси».

Надежда Ю.

У Києві зустрілися керівники прикордонних відомств України та Польщі

Керівники прикордонних відомств України і Республіки Польща зустрілися учора в Києві. Під час зустрічі Голова Державної прикордонної служби України генерал-лейтенант Петро Цигикал та Головний комендант Прикордонної варті Республіки Польща бригадний генерал Прикордонної варті Томаш Прага обговорили обстановку на українсько-польському державному кордоні, проаналізували стан його охорони та обмінялись інформацією з питань протидії протиправній діяльності впродовж 2017 року.

Очільники прикордонних відомств підтвердили, що досягнуті попередні домовленості виконані, а також позитивно оцінили результати виконання спільного патрулювання.

Ще одним питанням для обговорення було функціонування пунктів пропуску на спільному державному кордоні. Зокрема відмічалось, що рух осіб і транспортних засобів в цілому здійснювався ритмічно. При цьому минулого

року спостерігалось незначне стабільне зростання пасажиропотоку на 2% (2017 рік – 23 млн осіб, 2016 рік – 22,6 млн). Водночас кількість транспорту зменшилась на 4% (2017 рік – 7 млн транспортних засобів, 2016 рік – 7,3 млн). Крім того, на кордоні з Польщею зафіксовано збільшення кількості спроб переміщення викраденого автотранспорту у 6 разів, а також у 1,5 рази за підробленими чи несправними документами. Більше у 2,5 рази було виявлено підроблених документів (2017 рік – 30, 2016 рік – 13) та на 35% – недійсних (2017 рік – 1029, 2016 рік – 763).

Під час зустрічі Сторони позитивно оцінили продовження у 2017 році пілотного проекту з прикордонного оформлення осіб, які перетинають кордон у пішому порядку в пункті пропуску «Угринів – Долгобичув». Також позитивно оцінено ефективність функціонування консультаційних пунктів. Керівники прикордонних відомств України і Республіки Польща

зазначили, що швидкий обмін поточною інформацією сприяє належному здійсненню прикордонного контролю та удосконаленню співпраці у боротьбі із проявами злочинності як в пунктах пропуску, так і поза ними.

Серед основних загроз на спільному кордоні Петро Цигикал та Томаш Прага відмітили незаконну міграцію. Так, минулого року зафіксовано зростання на 18% кількості спроб порушення кордону нелегальними мігрантами. Натомість вони констатували, що значно знизилась активність незаконного переміщення сигарет; в цілому у 1,5 рази (2017 рік – 691 тис. пачок, 2016 рік – 1,035 млн). Також у ході зустрічі було відзначено, що українсько-польський кордон залишається основним напрямком вивезення з України бурштину. Минулого року його було вилучено 412 кг, що майже в 1,5 рази більше, ніж за попередній (287 кг).

Керівники прикордонних відомств підкреслили належний рівень взаємодії оперативних органів з питань протидії незаконному переправленню осіб та іншим видам протиправної діяльності і наголосили на важливості продовження тісної співпраці в цій сфері. Одним з прикладів такого співробітництва стало завершення минулого року спільної операції (Україна, Польща, Литва, Велика Британія) з ліквідації міжнародного каналу переправлення до Західної Європи громадян України з метою трудової експлуатації і затримання у Литві організатора та членів організованого злочинного угруповання. А цього року спільними зусиллями (Україна, Польща, Молдова) ліквідовано фабрику з виробництва контрафактних

сигарет та міжнародне злочинне угруповання.

З метою підвищення ефективності співпраці в оперативній сфері Сторони підписали Протокол про співробітництво у сфері боротьби з організованою злочинністю.

Голова Держприкордонслужби України Петро Цигикал також подякував своєму колезі за активну участь польських експертів в реалізації компоненту з наближення законодавства та процедур у сфері виявлення викрадених

автомобілів до стандартів ЄС проекту міжнародної допомоги Твіннінг. При цьому обговорювалась можливість започаткування пілотного проекту щодо спільного несення служби експертами з виявлення викрадених транспортних засобів у пунктах пропуску на українсько-польському державному кордоні.

По закінченню зустрічі керівники прикордонних відомств також підписали Протокол зустрічі та План розвитку співробітництва.

dpsu.gov.ua

Українські прикордонники спільно з угорськими та румунськими колегами припинили дві спроби переміщення контрабандних сигарет на Закарпатті

Дві спроби незаконного переміщення контрабандного тютюну припинили прикордонники Мукачівського загону спільно із своїми колегами з ЄС.

Так, під час моніторингу ділянки відповідальності прикордонники відділу «Велика Паладь» спостерігали рух групи невідомих осіб, які намагались переправити до сусідньої Угорщини тютюнові вироби. Інформацію про здійснення протиправної діяльності у прикордонні було надано угорським прикордонникам. У результаті

подальших спільних оперативно-розшукових заходів прикордонники затримали одного українця та 8 пакунків тютюнових виробів.

Наразі виявлені сигарети та правопорушника доставлено до прикордонного підрозділу.

Крім того, прикордонний наряд відділу «Ділове» виявив рух двох невідомих осіб з пакунками через річку Тиса в бік українсько-румунського кордону.

Миттєво були розпочаті пошукові заходи. Група реагування прибула на місце події. Також поінформовано суміжну сторону. Як результат, на цьому напрямку поблизу лінії держкордону прикордонниками затримано чоловіка у гідрокостюмі без документів, з його слів – громадянина України. При затриманні порушника нарядом було здійснено чотири попереджувальних постріли з пристроєм для відстрілу гумових куль.

Для з'ясування всіх обставин правопорушення, а також складання адмінпротоколів затриманого доставлено до прикордонного підрозділу.

Також надійшла інформація від румунських колег, що ними, за результатами перевірки причетності до протиправної діяльності, таких осіб не було виявлено.

dpsu.gov.ua

Прикордонники виявили в «Борисполі» шістьох іранців з підробленими та недійсними документами

Шестеро громадян Ірану зупинили для перевірки прикордонники Окремого контрольно-пропускного пункту «Київ» в аеропорту «Бориспіль».

Так, під час вибіркової перевірки документів пасажирів транзитного рейсу, що прямував до Німеччини, прикордонники виявили у трьох громадян Ірану частково підроблені паспорти та ID-картки громадян Франції. Осіб знято з рейсу та заплановано

їх зворотне відправлення.

А під час вибіркової перевірки пасажирів іншого рейсу: «Стамбул – Київ – Тегеран» у трьох громадян Ірану (батько, мати та дитина 2012 року народження) охоронці кордону виявили другий пакет документів громадян Данії. Осіб також знято з рейсу, наразі заплановано їх зворотне відправлення.

dpsu.gov.ua

Трудова міграція українців: позитив теж є

Ірина П'юнтківська,
старший економіст Центру економічної стратегії

Зовнішня трудова міграція має і позитивні, і негативні наслідки для економіки України. Найбільш вагомим позитивним чинником є те, що значну частину зароблених коштів українці привозять в Україну.

Останнім часом стала доволі популярною тема трудової міграції. Однак зазвичай тон багатьох публікацій про міграційні тренди має негативні конотації. Читаючи заголовки про понад 1,5 млн українців у Польщі і прогнози, які екстраполюють тренди останніх років на майбутнє, може скластися враження, що в Україні скоро не залишиться працездатного населення і настане колапс.

Утім, якщо врахувати, що ніхто не має вичерпної інформації про кількість українських трудових мігрантів, то гучні висновки все-таки передчасні.

Зрозуміло, що події в Україні з 2014 року сприяли поживленню міграційних процесів. Економічна та політична кризи, анексія Криму та розгортання військових дій на Донбасі збудили хвилю міграції як всередині України, так і за її межі.

Втім, явище зовнішньої трудової міграції не нове. Україна і до Революції гідності була серед найбільш міграційно активних країн ще з 1990-х років.

Це не дивно, бо навколо є багатий за Україну держави, які мають кращу економічну динаміку і притягують трудові ресурси. Це природний процес, який неможливо зупинити у глобалізованому світі, але можна працювати над усуненням причин, які спонукають людей до міграції. Цілком імовірно, що з покращенням економічної

ситуації в Україні потік трудових мігрантів за кордон зменшиться.

Найбільш поширеним у світі джерелом достовірних даних про міжнародну міграцію є дані переписів населення, які періодично проводяться в різних країнах. Під час таких переписів визначається частка осіб, народжених за межами країни проживання, або тих, які мають громадянство іншої країни.

Порівняння переписів за різні періоди може дати уявлення про напрямки та обсяги довгострокових міграційних потоків, але не дає оперативної інформації про рух населення. В Україні перепис населення не проводився з 2001 року, що для такої міграційно активної країни є доволі тривалим терміном.

Можна сказати, що ми маємо лише приблизне уявлення про кількість населення в Україні. Поки не проведений перепис, можна вивчати лише дані вибіркового обстеження або соціологічних опитувань. Вони не дають вичерпної інформації, але, порівнюючи дані за різні роки, можна зрозуміти, які зміни відбуваються.

Масштабні дослідження зовнішньої трудової міграції українців за міжнародною методологією та за участю міжнародних організацій тричі проводив Держстат України: у 2005-2008 роках, у 2010-2012 роках та у 2015-2017 роках.

Останній звіт відомство опублікувало наприкінці грудня 2017 року. Його дані свідчать, що упродовж 2015-2017 років за кордоном з метою заробітку перебувало 1,3 млн українських громадян – лише на 100 тис.

більше, ніж у 2010-2012 роках.

Треба зауважити, що реальні масштаби трудової міграції більші, ніж порахував Держстат через певні методологічні обмеження. Відомство не враховувало довгострокових мігрантів, які виїхали всією сім'єю і на час аналізу не повернулися в Україну, а також «маятникових» мігрантів, які мають трудові відносини або ведуть домашнє господарство в Україні і періодично працюють за її межами.

У 2012 році з урахуванням «маятничової» і нерегулярної міграції кількість українських трудових мігрантів за кордоном оцінювалася в 2,25 млн осіб, а з урахуванням поживлення міграційних потоків число українців, які у різний час перебували за кордоном для працевлаштування, може перевищувати 3 млн осіб.

Проте це не означає, що всі ці люди одночасно були за межами України. Так само не можна ототожнювати кількість виданих за рік дозволів на працевлаштування в Польщі з реально працевлаштованими українцями на території цієї країни.

Так, за даними Євростату, найбільше дозволів на працевлаштування українців у Польщі видається на шість місяців. Потім дозвіл потрібно оновлювати. Разом з тим, наявність дозволу не означає, що людина, яка його має, працевлаштована протягом усього строку його дії. Є сезонні роботи, які тривають один-три місяці.

Найбільш популярними напрямками зовнішньої міграції

є Польща та Росія, причому з 2014 року спостерігається переорієнтація мігрантів з Росії на Польщу.

Кількість мігрантів, які виїжджали на заробітки у західному напрямку, за 2014-2016 роки зросла утричі, якщо судити за даними Євростату про кількість уперше виданих українцям дозволів на працевлаштування у країнах ЄС. Хоча така динаміка може свідчити про часткову легалізацію нелегальних мігрантів.

Понад 90% уперше виданих дозволів на проживання та працевлаштування на території ЄС за 2014-2016 роки були видані в Польщі. Така динаміка виглядає, скоріше, наслідком свідомої політики Польщі легалізувати українських працівників і не приймати біженців із Близького Сходу на рівні з іншими країнами ЄС, ніж таким вибуховим ростом числа українських трудових мігрантів у Польщі.

Зовнішня трудова міграція має і позитивні, і негативні наслідки для економіки України. Однак брак достовірних даних про обсяги міграційних потоків з України не дозволяє робити однозначні висновки.

Втім, оскільки переважна частина міграційного потоку з України короткострокова і поширюється на сусідні країни, звідки легко повертатися, то можна припустити, що на даному етапі чистий економічний ефект від збільшення обсягів міграції, принаймні на перспективу двох-трьох років, повинен бути позитивним.

Найбільш вагомим позитивним

чинником зовнішньої трудової міграції є те, що значну частину зароблених коштів українці привозять чи переказують в Україну.

Перекази від трудових мігрантів допомагають зменшувати показники бідності, дозволяють родичам фінансувати поточне споживання, навчання дітей, витрати на медичні послуги, купівлю чи побудову житла, відкриття власного бізнесу.

За даними НБУ, у 2016 році обсяги приватних грошових переказів становили 5,5 млрд дол. або 5,8% ВВП, з яких 20% надійшли неформальними каналами, а за три квартали 2017 року – 5,2 млрд дол., що значно більше, ніж обсяги прямих іноземних інвестицій.

Обсяги грошових потоків від трудових мігрантів, ймовірно, вищі, ніж це відображає офіційна статистика, оскільки мігранти здебільшого користуються неформальними каналами передавання коштів в Україну. За обстеженням Держстату, 70% мігрантів привозили гроші особисто або передавали через друзів чи водіїв.

Також позитивними моментами збільшення участі українців у міграційних процесах є набуття нових навичок, зростання їх мобільності на ринку праці, прискорення обміну технологіями, збільшення можливостей для підприємництва, зростання експортних можливостей для українських виробників, адже мігранти за кордоном генерують попит на українські товари в країні перебування.

pravda.com.ua

388 одеситів отримали запрошення на роботу

Для оперативного вирішення питань щодо укомплектування робочих місць, Одеська обласна служба зайнятості двічі на рік проводить обласні ярмарки вакансій. У квітні цього року майданчиком для прямого спілкування між роботодавцями та фахівцями, які перебувають у пошуку роботи став Одеський міський «Будинок праці».

На ярмарку були представлені вакансії Одеси, Чорноморська, Овідіопольського та Лиманського районів. Крім того, фахівці служби зайнятості пропонували 4200 актуальних вакансій, які зареєстровані у базі даних.

Представники 61 підприємства презентували вільні робочі місця та спілкувались з тими, хто зацікавився пропозиціями роботи. Свої вакансії представили: Одеська дирекція залізничних перевезень Регіональної філії «Одеська залізниця» ПАТ

«Укрзацізниця», ТОВ «Промринок 7 км», ПРАТ «Нова лінія», ПП «Гармаш», ТОВ «ТІС», Одеське обласне управління АТ «Ощадбанк» та багато інших.

388 відвідувачів ярмарку пройшли попередні співбесіди з роботодавцями та отримали пропозиції роботи.

Директор Одеського обласного центру зайнятості Сергій Гаценко зазначив: «Ярмарок вакансій – це лише один із засобів, який використовує служба зайнятості для допомоги роботодавцям та шукачам роботи. Робота служби направлена на активізацію ринку праці та зайнятості населення. Для того щоб досягти саме таких результатів служба оптимізує свою діяльність, наближає надання послуг безпосередньо до користувачів, запроваджує нові методи в обслуговуванні клієнтів».

Любов Ц.

Вітаємо нового підприємця Ізмаїлу!

Кажуть, що п'ятниця 13 – нещасливий день. Але це – як для кого. Для Юліани Козаревської цей день вийшов дуже гарний. Саме у п'ятницю 13 квітня, в Ізмайльському міськрайонному центрі зайнятості Одеської області відбулося засідання комісії з питань одноразової виплати допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності.

Юліана Ігорівна – психолог за освітою, закінчила Національний педагогічний університет ім. Драгоманова. Працювала за спеціальністю в Одеському обласному військовому комісаріаті з призовниками, приписниками, учасниками АТО, військовослужбовцями та членами їх сімей. Також до неї зверталися й цивільні громадяни міста та району. Працюючи, пані Юліана додатково навчалась з психології АРТ-терапевтичного напрямку, має сертифікати від «Східно-Української асоціації АРТ-терапевтів України» і тренінгової компанії «Основа». Вона має великий досвід роботи не лише з людьми, а й з документами. У якийсь час Юліана Ігорівна відчула, що робота у військоматі стає все більш «паперовою». То ж вирішила щось змінити у своєму житті. Звернувшись за допомогою до служби зайнятості, дізналася про можливість отримати виплату допомоги по безробіттю одноразово, для організації підприємницької діяльності. Та й вид діяльності було окреслено зразу та чітко – надання психологічних послуг та інша діяльність в сфері охорони здоров'я.

Проїшовши навчання на курсах підприємницької діяльності в сфері малого бізнесу в Одеському центрі профтехосвіти державної служби зайнятості, Юліана Ігорівна презентувала свій бізнес-план членами комісії. Захист пройшов блискуче. Кожну тезу виступу було проілюстровано за допомогою яскравої презентації.

Ось що нам розповіла Юліана Козаревська: «Мені дуже сподобалося навчання в Одеському ЦІТО. Заняття з нами проводила сертифікований бізнес-тренер Тетяна Шевченко. Навчання проходило настільки цікаво, що час проходив непомітно, а важкі для освоєння матеріали закарбовувалися у пам'яті легко та без напруги. Хочу подякувати їй за те, що вона ставилася до нас з розумінням та відчувала наш психоемоційний стан. Чому я обрала для своєї роботи

арт-терапію, та чому вирішила назвати її «Психологічною майстернею»? Тому що це напрям в психотерапії та психологічній корекції, заснований на застосуванні мистецтва і творчості. Її мета полягає в гармонізації психічного стану через розвиток здатності самовираження і самопізнання. Цінність застосування мистецтва в терапевтичних цілях полягає в тому, що з його допомогою можна на символічному рівні висловити і досліджувати найрізноманітніші почуття і емоції: любов, ненависть, образи, злість, страх, радість та інше. У своїй роботі я буду застосовувати психологічне консультування, арт-терапію, арт-коучинг, тренінги та майстер класи. Моя діяльність направлена як на дорослих, так і на дітей. Психосоматичні розлади бувають у людей різного віку та різних соціальних груп. І це зовсім не означає, що людина хвора. Іноді достатньо однієї сесії роботи з самооцінкою, самоцінністю, втратою сенсу життя, щоб людина отримала впевненість у собі та своєму призначенні у житті.

Робота з дітьми буде спрямована на розвиток психоемоційного стану та емоційного інтелекту, для батьків – це індивідуальне психологічне консультування, арт-коучинг у вихованні дітей та групова арт-терапевтична програма «Корисний батько». До того ж буде застосовуватися групова терапевтична програма «Жіночність в стилі АРТ» – арт-терапія жіночих проблем».

Комісія була вражена такою пристрасною захопленістю своєю справою. Тож вердикт був однозначним – цей підприємець має право на народження, бо його послуги будуть затребуваними. Після прийняття рішення комісією з Юліаною Козаревською поспілкувався й директор Ізмайльського міськрайонного центру зайнятості Володимир Довгаль. Він побажав Юліані Ігорівні успішного ведення бізнесу та пообіцяв, що служба зайнятості завжди може прийти на допомогу у проведенні тренінгів та заходів. Адже вона не лише допомагає людям відкрити власну справу, але й готова супроводжувати розвиток успішного бізнесу.

З днем народження, ще один підприємець! Спокійних хвиль у морі бізнесу!

Любов Ц.

Іван Кавалерідзе – скульптор, кінорежисер, драматург

Іван Петрович Кавалерідзе народився 14 квітня 1887 року на хуторі Ладанському (тепер село Новопетрівка Роменського району Сумської області). Походив він із давнього грузинського роду, його батько, Васо Кхварідзе, був переселений на Полтавщину російською владою у середині XIX ст., після закінчення Кавказької війни.

Дитинство майбутнього митця минуло в селі Талалаївці, де він навчався у початковій земській школі. 1899 року його забрав до Києва дядько – художник і археолог, хранитель скіфського відділу Київського археологічного музею Сергій Мазаракі. Він добре знав І. Рєпіна, приятелював з А. Куїнджі, в його домі часто бували артисти Київського оперного театру, художники П. Мартинович, О. Сластьон, І. Селезньов, С. Васильківський, С. Світославський, Ф. Красицький, І. Труш. Творча атмосфера в домі Сергія Мазаракі сприяла формуванню смаків і творчих захоплень юнака.

У Києві Іване спочатку понад шість років навчався у приватній гімназії Валькера, яку змушений був залишити через переслідування поліцією за участь у студентських заворушеннях 1905 року.

1906 року Кавалерідзе вступає до Київського художнього училища у клас архітектури, потім переходить у клас ліплення скульптора Ф. Балавенського. Щоб добути кошти на прожиття та навчання в училищі, він мусив вечорами працювати статистом у Київському оперному театрі, де познайомився з Ф. Шаляпіним, з якого 1909 року ліпить погруддя.

У 1909-1910 рр. навчається у Петербурзькій Академії мистецтв, у 1910-1911 рр. – у Парижі, в майстерні відомого скульптора Н. Аронсона.

У Парижі Кавалерідзе знайомиться з багатьма діячами французької культури, відвідує майстерню славного скульптора Огюста Родена. 1910 року Кавалерідзе одержав першу премію в конкурсі, оголошеному Військово-історичним товариством на найкращий пам'ятник княгині Ользі. Він разом із скульптором П. Сніткіним, своїм однокурсником, та архітектором В. Риковим виконує проєкт пам'ятника з постаттю княгині Ольги та просвітителів Кирила і Мефодія.

Пам'ятник було відкрито в серпні 1911 року.

Того ж року Іван Кавалерідзе почав працювати на московській кінофабриці П. Тімана та Ф. Рейнгардта, де був гримером і скульптором у фільмі «Ключі щастя» (1912) та намалював портрет Л. Толстого для картини Я. Протазанова «Відхід великого старця».

З 1911-го по 1915 рік створює скульптури «Святослав у бою», «Борис Годунов», «Хокейст», портрети Я. Протазанова, О. Волкова, О. Пушкіна, М. Гоголя, М. Мусоргського та ін.

У 1915-1917 рр. служить у царській армії.

З 1918-го по 1928 рік скульптор живе в Ромнах, працює у відділі народів, викладачем малювання в школах, режисером повітового театру. У ці роки створює пам'ятники Т. Шевченку і Героям революції в Ромнах, Григорію Сковороді в Лохвиці, Артему в Бахмуті та Слов'яногірську, Т. Шевченку в Полтаві й Сумах та ін.

Як режисер поставив «Наталку Полтавку», «Трактирницю», «Лісову пісню» та ін. У 1928-1933 рр. працює режисером на Одеській кінофабриці, у 1934-1941 рр. – на Київській кіностудії «Українфільм».

У 1944-1948 рр. – старший науковий співробітник відділу монументальної скульптури Академії архітектури УРСР, створює скульптури «Григорій Сковорода», «Козак на коні», «Святослав».

У 1957-1962 рр. – режисер Київської кіностудії ім. О. Довженка, створює пам'ятник Б. Хмельницькому в Кобеляках, скульптури «М. Кропивницький», «Тарас Шевченко на засланні» та ін.

1966 року – прем'єра п'єси Кавалерідзе «Вотанів меч» у Тернопільському музично-драматичному театрі ім. Т. Шевченка.

1969 року І. Кавалерідзе присвоєно звання народного артиста України. 1970 року – прем'єра п'єси «Перша борозна» у Сумському і Тернопільському музично-драматичних театрах. Створив проєкти пам'ятників Лесі Українці, горельєф «Богдан Хмельницький» та ін.

Помер Іван Кавалерідзе 3 грудня 1978 року в Києві, похований на Байковому кладовищі.

1987 року в с. Новопетрівці відкрито художньо-меморіальний музей І. Кавалерідзе, 1989 року – галерею його скульптур у Сумському художньому музеї, 1991 року – музей-майстерню у Києві, на Андріївському узвозі.

Іван Петрович Кавалерідзе прожив велике творче життя й залишив помітний слід в українській культурі як видатний скульптор, талановитий режисер кіно й театру, драматург. Людина енциклопедичної обізнаності й різнобічної обдарованості, він легко та вільно творив у цих галузях мистецтва й у кожній створив роботи, які залишилися в історії української культури серед її найкращих надбань.

Навіть після того, як митець пішов з життя, деяким з них судилося народитися вдруге, як от пам'ятником Григорію Сковороді, княгині Ользі, Ярославу Мудрому, встановленим в останні десятиріччя в Києві.

Творчість Івана Кавалерідзе як скульптора вирізняється великим жанровим і тематичним розмаїттям. Майстер творив в усіх видах і жанрах скульптури, мистецька спадщина його величезна й нерівноцінна, проте є в ній видатні твори, які становлять визначні віхи не лише в творчій біографії митця, а й в усьому образотворчому мистецтві. Насамперед це твори монументальної скульптури, зокрема пам'ятник Т. Шевченкові у Ромнах (1918), який є першим пореволюційним пам'ятником Кобзареві в Україні.

Кавалерідзе ще в студентські роки в Петербурзькій Академії мистецтв (1911) одержав заохочувальну премію за конкурсний проєкт пам'ятника Шевченкові в Києві. Пізніше автор, окрилений подіями національного відродження в Україні, розбудовою української культури в час Української Народної Республіки та Української держави Павла Скоропадського, зумів надати образів нового емоційного звучання.

«У першому ескізі, – писав І. Кавалерідзе, – Шевченко сидів похнюплений, сумний. На перший план виступав мотив гіркої думи; у роменському ж пам'ятнику – в посадці голови, в жєстї стиснутої руки, що покоїться на коліні, в усьому силуеті постаті, органічно злитої з п'єдесталом у формі пагорба, – я прагнув передати незбориму внутрішню силу поета, його нерозривний зв'язок з рідною землею». Кавалерідзе хотів, щоб вирішення пам'ятника відповідало глибинній сутності глибоко народної творчості Кобзаря, й уникнув поширеної в ті роки надмірної монументалізації, викликаної революційними суспільними змінами.

Відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Ромнах 27 жовтня 1918 року перетворилося на грандіозне свято. На відкритті виступив 90-річний вчений Г. Вашкевич, філолог, співробітник журналу «Київська старовина», який знав Шевченка і брав участь у виданні «Кобзаря».

Пам'ятник великому просвітителю Григорію Сковороді Кавалерідзе створив у традиційній реалістичній манері, але розмістив його на низькому постаменті. Струнка постаць філософа з натхненно піднесеною головою вимальовується легким і виразним силуетом у

навколишньому просторі. Сковорода зображений босоніж, з торбиною та свиткою, перекинутаю через плече. Він немов простує до людей, постава його вирішена просто й без надуживання зовнішніми ефектами – саме так розумів Кавалерідзе сутність творчості Сковороди, його життєву позицію, позбавлену суєтності й марнославства і виражену в його кредо: «Щастя не залежить ні від неба, ні від землі, а від самої людини».

Монументальність скульптур він розумів не як щось велике й вражаюче за розміром. Насамперед у нього – це вираження величності духу, поетичної сили. Використовуючи традиційні класичні засоби реалістичної пластики, він водночас звертався до народної скульптури, яка дала йому вміння гранично ясно й лаконічно вирішувати задум.

Про використання Кавалерідзе засобів народної різьби по дереву свідчать і експресивні, вирішені у дещо геометризмованій суворій формі народної карпатської різьби пам'ятники Артему та Олеко Дундичу. Це ж можна сказати й про проєкт пам'ятника Ярославу Мудрому, що мав бути встановлений свого часу на території Софійського заповідника у Києві й лише кілька років тому знайшов своє місце біля Золотих воріт. Для нього характерна лінійно-ритмічна експресія і монолітність узагальнених об'ємів, що свідчить про творче переосмислення скульптором традицій української народної різьби. Такою традиційністю позначені й усі фільми Кавалерідзе, в яких він незмінно прагне достовірно відтворити історичну атмосферу доби. Зокрема у фільмі «Григорій Сковорода» (1958) впадає в око гранична, немов скульптурна виваженість образів. Протягом дії Сковорода говорить мало, але кожне його слово, кожен жест промовисті й символічні, а драматургія від цього не втрачає емоційності й дієвості. Особливо цікаві сцени, де Сковорода показаний у Петербурзі, при дворі російської імператриці. Режисер вдало відтворює холодну світську атмосферу царських покоїв, де люди здаються бездушними манекенами.

Останнім фільмом, створеним І. Кавалерідзе, була стрічка «Повія» (1961) за однойменним романом Панаса Мирного, яку високо оцінила тогочасна критика. На відміну від попередніх робіт у кіно й театрі, режисер вдається до глибокого психологізму, більшої точності характеристик, високої культури режисури, завдяки чому глядач глибоко переживає трагедію знедоленої жінки.

Автори картини знайшли ключ, що дозволив створити не ілюстративний, а оригінальний, глибокий кінофільм. Режисер і сценарист (Ніна Капельгородська) відібрали з роману найважливіші моменти, чітко окреслили драматичну лінію, пов'язану з долею Христі. Режисер головну увагу приділяв не зовнішнім аксесуарам, одягу, пейзажу, фольклорним сценам, а відтворенню глибоких самотніх характерів. Саме таким майстерним і водночас глибинним та скерованим на психологічне вирішення образу постає Кавалерідзе у найкращих своїх п'єсах «Вотанів меч» (1966), «Перекон» (1967), «Перша борозна» (1970). А його фільми-опери «Наталка Полтавка» (1936) та «Запорожець за Дунаєм» (1937), у яких головні ролі виконували славновісні М. Литвиненко-Вольгемут та І. Паторжинський, і нині є найкращими кіноекранізаціями видатних творів І. Котляревського та С. Гулака-Артемівського.

Роман Кухаренко,
власкор газети «Міграція»

І.Кавалерідзе на зйомках фільму «Григорій Сковорода»

Українці в Домініканській Республіці

Домініканська Республіка (ісп. República Dominicana) – країна карибського басейну, що займає дві третини острова Еспаньола, на схід від Гаїті. Острів розташований на заході від Пуерто-Ріко та на схід від Куби і Ямайки. Країна має найбагатшу і найдовшу історичну спадщину в Західній півкулі, яка нараховує понад 500 років. Саме там вперше оселилися європейські колонізатори, звідти починалася колонізація Америки, там був збудований перший в Західній півкулі університет, дорога і фортеця. Першим збудованим іспанцями містом в Америці став Санто-Домінго – сучасна столиця Домініканської республіки.

Домініканці здебільшого зберігають іспанські традиції і мають змішане африканське і європейське походження, в той час як гаїтяни дотримуються французьких традицій і є переважно африканського походження. Домініканська Республіка займає площу в 48,4 тис. кв. км. Населення становить 9,65 млн осіб.

Домініканська республіка є іспаномовною, проте значна кількість туристів з США та економічні зв'язки з цією країною спонукають домініканців вивчати англійську мову.

Історія

Приблизно за 5000 років до відкриття Америки Христофором Колумбом територію острова Гаїті (Еспаньола) населяли індіанські племена. Вчені знайшли докази того, що існувало декілька хвиль міграції індіанських племен переважно з двох напрямків: з півострова Юкатан (сучасна Мексика) і з регіону Амазонії у Південній Америці. Ці хвилі мігрантів привели до утворення нового, специфічного для островів етносу – індіанців таїно. Саме вони зустріли Христофора Колумба під час його першої подорожі в Америку, і саме їх він вважав мешканцями Індії, до якої мореплавець прагнув потрапити.

На Різдво 1492 року флагман флоту Колумба корабель «Санта Марія» наскочив на риф і потонув. Хоча команді вдалося врятуватися, Колумб мусив створити перше поселення на острові для моряків, які вижили. Поселення було назване Навідад і там залишилося 39 членів екіпажу. Невдовзі після відплиття Колумба матроси пересварилися один з одним і образили індіанців, викравши їхніх жінок. У

відповідь індіанці напали на поселення, спалили його і вбили всіх мешканців.

Друге постійне поселення іспанців на острові Ізабелла було засноване у 1493 році. Неподалік від поселення знаходилися поклади золота, видобутком якого й зайнялися іспанці. На відміну від першого поселення, цього разу іспанці були добре підготовлені, мали зброю, коней і собак.

Після того, як вичерпалися поклади золота на острові і після захоплення Кортесом Мексики увага іспанців до Еспаньоли чи Санто-Домінго, як почали називати острів, значно зменшилася. Тут залишилися усього декілька тисяч іспанців і нащадків змішаних шлюбів між іспанцями та індіанцями, які займалися розведенням худоби і обслуговуванням іспанських кораблів, які прямували до інших регіонів Америки. На острові Тортуга, біля узбережжя Гаїті, в цей час оселилися пірати – переважно англійці, які займалися грабунком іспанських кораблів. У змаганні за території в Карибському морі французи почали підтримувати піратів і заохочували їх оселятися на острові. Поселившись на північно-західному узбережжі острова у 1697 році, пірати, за підтримки Франції, заснували власну колонію.

Здобуття незалежності

Для роботи на численних плантаціях цукрової тростини французи почали активно завозити на острів чорношкірих рабів з Африки. Під впливом подій у Франції і Великої французької революції у 1791 році темношкірі раби острова повстали під проводом Туссена Лувертюра і захопили цілий острів. Наполеон Бонапарт відрядив експедиційний корпус, щоб відновити французьку владу в цій одній з найбагатших колоній Франції в Новому світі. Однак війська генерала Леклерка були вщент розгромлені рабами, на острові була проголошена незалежність і заснована Республіка Гаїті. Поступово французам вдалося відновити контроль над східною частиною острова, яка була передана Іспанії у 1809 році. Це призвело до вторгнення гаїтянської армії і захоплення східної частини острова. Наприкінці 1830-х років виник підпільний рух опору проти окупації з боку Гаїті. Повстанці здійснювали численні напади на гаїтянську армію і примусили її залишити східну части-

ну острова.

27 лютого 1844 року східна частина острова проголосила незалежність як Домініканська Республіка.

З початком ХХ ст. відродилася цукрова промисловість і багато американських інвесторів прибули в країну для налагодження ділових стосунків. У 1916 році, коли спалахнули безладі і розпочалося протистояння політичних рухів, США втрутилися у внутрішні справи республіки під приводом захисту від Німеччини, з якою США воювали під час Першої світової війни. Окупація Домініканської Республіки тривала 8 років. Американці перебрали повний контроль над країною – розпустили збройні сили, встановили маріонетковий режим. Також були введені нові митні та податкові правила, які надавали більше прав американським інвесторам, котрі дедалі активніше інвестували в домініканську економіку. Попри це, американська окупація принесла період стабільності та економічного зростання, почала відбудовуватися інфраструктура республіки і поповнилася державна казна.

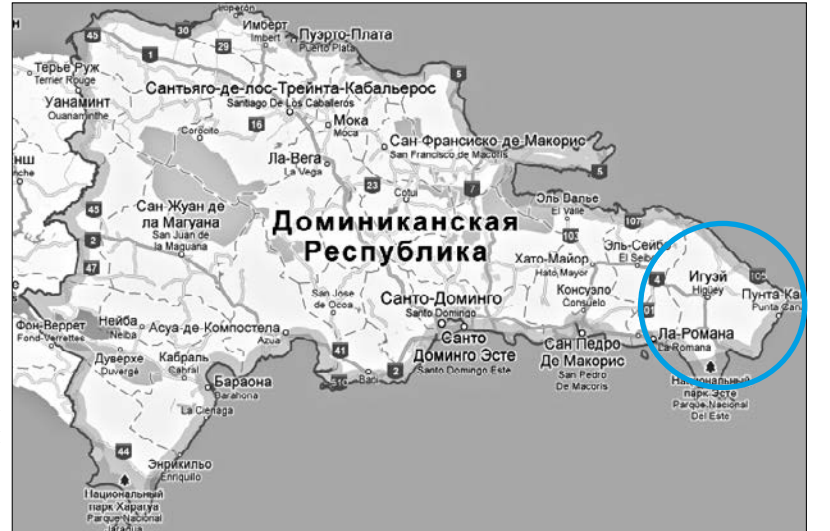
Встановлення диктатури

Під час американської окупації почалося відновлення домініканської армії. Поступово центр влади в країні почав переміщуватися від цивільних до військових. Зокрема, командував збройними силами Рафаель Леонідас Трухільйо в результаті корупційної діяльності накопив неабиякі кошти і мав значний вплив на цивільну адміністрацію. Після закінчення американської окупації і вільних виборів Трухільйо почав впливати на діяльність уряду, а у 1930 році остаточно перебрав владу в країні.

Попри це, Трухільйо диктаторськими методами керував країною 30 років і під кінець свого правління спромігся налаштувати проти себе більшість сусідів Домініканської Республіки. 30 травня 1961 році в результаті змови Трухільйо був вбитий. Дата його загибелі відмічається в Домініканській Республіці як державне свято.

Туризм

Домініканська Республіка особливо приваблива для активного заняття дайвінгом. Зазвичай драйвери люблять занурюватися в районі островів Каталіна і Саона. Вони також облюбували Padre Nuestro – протяжну систему підводних печер з мальовничими

сталактитами.

Серед туристів популярний комплекс водоспадів на околиці міста Харабакоа. Поруч розташований заповідник Армандо-Бермудес. У 2011 році країну відвідали 4,3 млн туристів, в основному з країн Латинської Америки і США.

Культурно-гуманітарне співробітництво між Україною та Домініканією

Домініканський уряд приділяє значну увагу питанням підготовки кваліфікованих кадрів, зокрема, шляхом направлення здібної домініканської молоді на навчання до провідних вузів Європи. Враховуючи цей факт, а також з огляду на великий досвід підготовки домініканських фахівців у вищих та середніх спеціальних навчальних закладах України, обидві країни об'єктивно зацікавлені у поновленні такої практики. Окрім того, в разі успішної реалізації проектів співробітництва в авіаційній та сільськогосподарській галузях Домініканська Республіка потребуватиме підготовлених спеціалістів, обізнаних з українською технікою.

Співробітництву у цій сфері сприяє той факт, що за період 1969-2001 рр., за даними Міносвіти та науки України, у вищих навчальних закладах нашої держави отримали освіту 275 домініканських громадян (163 – інженерно-технічні спеціальності, 42 – гуманітарні, 20 – економічні, 32 – медичні, 19 – сільськогосподарські).

Під час візиту Міністра закордонних справ України А.М. Зленка до ДР домініканська сторона висловила зацікавленість у сприянні української сторони в підготовці професійних театральних (драматичних) та балетних виконавців.

Українська громада

Українська діаспора в Домінікані доволі молода. Початок переїзду українців до цієї країни було покладено у середині 1990-х років, коли у зв'язку зі складною економічною ситуацією в Україні наші співвітчизники відправлялися за кордон, зокрема й до Домініканської Республіки. Проте це були окремі громадяни.

З початку 2000-х років туди стали прибувати українські туристи, згодом деякі залишилися на постійне проживання. Певний відсоток становили жінки, що вийшли заміж

за домініканців, які навчалися у вузах України. Також були кваліфіковані спеціалісти, насамперед інженери, яких було запрошено на роботу до Домінікани. Таким чином українська громада в Домініканській Республіці значно зростає.

У 2000-2014 рр. українських громадян найбільше приїздило з Києва, Харкова та Львова. Після початку російської агресії на Донбасі до Домінікани стали прибували українці з Донецька, Луганська, Харкова, Дніпра.

Основна сфера, в якій працюють українці у Домінікані – це туризм. Вони трудяться як фотографи, гіді, представники туристичних компаній, весільні організатори, а також – косметологи, перукарі, лікарі (кардіологи, гінекологи, анестезіологи), проте останні не мають права на медичну практику, тому влаштовуються при салонах краси і надають консультації. Частина українців є приватними підприємцями або працюють на російські туристичні компанії.

На 2016 рік число українців за різними даними становило від 1200 до 2000 осіб.

У республіці відсутні будь-які громадські об'єднання чи асоціації української діаспори. Діють окремі невеличкі ініціативні групи, однією з яких керує Лариса Федорченко. Не сприяє згуртованості і Почесний консул України Андреа Біамонті, оскільки він є італійцем, який не розуміє української мови. Посольство України на Кубі, в сферу діяльності якого входить також Домініканська Республіка, не займається питаннями української громади в ДР.

Значною проблемою для об'єднання українців є різні погляди. Дуже важко йде процес згуртування. Частина українців, які там проживають, переконані, що усі – вихідці з СРСР і не потрібно ніякого поділу. Інші ж навпаки вважають, що в українців та росіян абсолютно різний менталітет. Є ще третя категорія, яка взагалі не розуміє, для чого потрібно об'єднуватись. Навіть після Революції Гідності, російської окупації Криму та вторгнення на Донбас мало що змінилося.

Роман Кухаренко,
 власкор газети «Міграція»

